

OPEN BRIEF

Aan de Fractievoorzitters

Tweede Kamer der Staten-Generaal

Amsterdam, 7 maart 2025

Geachte fractievoorzitters in de Tweede Kamer,

Artsen zonder Grenzen staat wereldwijd mensen in nood bij. Humanitaire hulp is, behalve essentieel en levensreddend, ook een gebaar van medemenselijkheid, van zorg en compassie. Echter, de schaal en snelheid waarmee westerse landen, waaronder Nederland, bezuinigen op humanitaire en ontwikkelingshulp is ongekennd en leidt onmiddellijk tot levensbedreigende situaties voor de meest kwetsbare mensen. Naast de Verenigde Staten (90%), Verenigd Koninkrijk (40%), Frankrijk (37%) en België (30%) komen ook de bezuinigingen door Nederland (30%) keihard aan. De snelheid en de schaal waarmee dit gebeurt leiden niet morgen, maar al vandaag, tot een situatie waarbij de ernstigste natuurrampen verbleken. We krijgen te maken met een gezondheids crisis van ongekennde omvang.

Daarom vragen we u met klem om de bezuinigingen in Nederland, waaronder de voorgenomen 292 miljoen korting op humanitaire hulp, terug te draaien. Met de huidige maatregelen draagt Nederland actief bij aan het afbreken van het internationale systeem van hulp aan mensen in nood. Deze ontmanteling gaat bliksemsnel, maar het zal vele jaren kosten om de capaciteit opnieuw op te bouwen.

Wereldwijde gezondheids crisis: nu al

Artsen zonder Grenzen heeft als medische noodhulporganisatie ogen en oren in meer dan 80 landen. Onderstaande voorbeelden zijn slechts een illustratie van de consequenties die wij op dit moment observeren; de werkelijke schaal van de problemen is zeer waarschijnlijk vele malen groter:

- **Tuberculose.** Het stopzetten van tuberculose-programma's kan naar schatting voor 2.2 miljoen extra dodelijke slachtoffers zorgen en 10 miljoen nieuwe besmettingen veroorzaken in de komende vijf jaar. Deze zorgen bestaan o.a. in Kenia en Pakistan.
- **Malaria.** De behandelprogramma's voor 53 miljoen mensen zijn abrupt gestopt. Prognoses voorspellen 18 miljoen nieuwe besmettingen en alleen al in 2025 166.000 extra dodelijke slachtoffers. Bij malaria vallen die dodelijke slachtoffers vooral onder kinderen.
- Het **stopzetten van vaccinatieprogramma's** vergroot het risico nieuwe uitbraken van zowel het ebolavirus als het mpox-virus. Polio was bijna uitgeroeid, maar dreigt terug te keren. Mazelen blijft

levensgevaarlijk voor kinderen onder de vijf, terwijl financieringstekorten ervoor zorgen dat de achterstand in vaccinatieprogramma's weer oploopt.

- Alleen al in een land als Bangladesh krijgen 600.000 vrouwen en kinderen geen toegang meer tot **moeder- en kindzorg**, hetzelfde geldt voor 220.000 ontheemden in Jemen.
- Het stoppen van **voedselzekerheidsprogramma's** in Nigeria kan leiden tot acute hongersnood. Artsen zonder Grenzen staat er straks mogelijk alleen voor om massale ondervoeding in het noordwesten te voorkomen en we houden nu al rekening met een scenario dat we patiënten moeten gaan weigeren.
- Een **drinkwaterproject** in Congo, waar 250.000 mensen van afhankelijk zijn, is stilgevallen.
- De **voedselhulp** voor een miljoen Rohingya vluchtelingen in Cox's Bazar, Bangladesh wordt gehalveerd, terwijl zij niet in hun eigen levensonderhoud mogen voorzien.

Artsen zonder Grenzen ontvangt geen financiële steun van Amerikaanse of Europese overheden, dus ook niet van de Nederlandse overheid. Niettemin zijn de consequenties van de bezuinigingen bij onze collega-organisaties ook voor onze medewerkers en patiënten direct voelbaar:

1. Er is sprake van een groeiende en onrealistische verwachting dat AzG de lacunes opvult nu talloze programma's en projecten stilvallen.
2. We constateren dat meer en meer patiënten een beroep doen op onze gezondheidsfaciliteiten, wat de kwaliteit van zorg onder druk zet.
3. We zien grote tekorten in de medische voorraden van onze partners (bijv. voedsel of vaccins), die ook onze werkzaamheden raken.
4. Stopgezette activiteiten van partners in de medische keten betekenen dat we bijvoorbeeld geen patiënten kunnen doorverwijzen.
5. Een humanitaire sector die in toenemende mate niet kan voldoen aan de meest basale behoeften van mensen, verliest het vertrouwen en draagvlak van de lokale bevolking.

Medemenselijkheid

Ik herken mij niet in een landsbestuur dat louter uit eigenbelang stelt te willen handelen. Hetzelfde geldt voor talloze andere Nederlanders. Uit onafhankelijk onderzoek, uitgevoerd in opdracht van Artsen zonder Grenzen onder 500 respondenten, blijkt dat 70% van de Nederlanders het onacceptabel vindt dat deze bezuinigingen het leven van mensen in armoede en conflict in gevaar brengen. Toch is dat precies wat wij als hulporganisatie in onze werkgebieden zien gebeuren.

Bijna de helft van de Nederlanders vindt dat hulp een kwestie van medemenselijkheid is en niet gekoppeld mag worden aan nationaal eigenbelang. Daarentegen is slechts 35% van mening dat ontwikkelingshulp hieraan wel verbonden moet zijn. Dit geeft aan dat er brede steun is voor solidariteit en humanitaire verantwoordelijkheid.

Dit kan echter ook een kans zijn voor Europa. Een kans om de Europese invloed te vergroten en hetgeen wat Europa uniek maakt, een op mensenrechten gebaseerd fundament, over te brengen.

U bereidt zich momenteel voor op de Voorjaarsnota. We roepen u met klem op om in uw beslissingen uw hart mee te laten spreken en ook de belangen mee te wegen van degenen die dat het meeste nodig hebben, maar hun stem niet direct kunnen laten horen in Den Haag.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'K. Hendriks', written in a cursive style.

Karel Hendriks
Directeur Artsen zonder Grenzen